

आर्थिक वर्ष ०८२/०८३ को
बजेट वक्तव्य

--	--	--

षडानन्द नगरपालिका

२०८२

**एघारौं नगर सभाका श्रद्धेय सभाध्यक्षज्यू,
सभा सदस्यज्यूहरू,**

“कृषि, पर्यापर्यटन र पूर्वाधार, रुद्राक्षको राजधानी समृद्ध नगर” भन्ने मूल नाराका साथ नेपालको संविधानको धारा २२३ को उपधारा २ बमोजिम गठित यस षडानन्द नगरपालिकाको दशौं नगरसभामा षडानन्द नगरपालिकाको नगर उप-प्रमुख एवं नगरस्तरीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अवसर पाएकोमा गौरव महसुस गर्दै सभाध्यक्षज्यू मार्फत यस गरिमामय सभा प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

लोकतन्त्र प्राप्त र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापनाको लागि विभिन्न कालखण्डमा भएका दशवर्षे जनयुद्ध, जनआन्दोलन, मधेश आन्दोलन र आदिवासी जनजाति आन्दोलन लगायतका राजनीतिक क्रान्ति एवं संघर्षलाई स्मरण गर्न चाहान्छु । जनाधिकार र राजनीतिक परिवर्तनका लागि आफ्नो अमूल्य जीवन बलिदान गर्ने ज्ञात-अज्ञात शहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु । घाइते योद्धा र वेपत्ता नागरिकहरू प्रति उच्च सम्मान र परिवारप्रति गहिरो सहानुभूति प्रकट गर्दछु ।

सभाध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू,

नेपालको संविधानको धारा ५६(१) मा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीयत तह गरी तीन तहको हुने र उपधारा (२) मा नेपालको राज्यशक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले यसै संविधान तथा कानूनले तोके बमोजिम गर्ने, धारा ५७ को उपधारा ४ मा स्थानीय तहको अधिकार अनुसूची-८ मा उल्लेखित विषयमा निहीत रहने र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग यो संविधान र गाउँ सभा वा नगरसभाले बनाएको ऐन बमोजिम हुने व्यवस्था छ ।

उल्लेखित संवैधानिक व्यवस्थाको अतिरिक्त स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ मा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिले आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रमको प्रस्ताव तयारी गर्दा विगतको अनुभवहरूलाई समेत मध्यनजर गर्दै आगामी आर्थिक वर्षको लागि उपलब्ध बजेट सीमाभित्र रही बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण र बजेट/कार्यक्रमको प्रस्तावलाई विषयक्षेत्रगत रूपमा छुलफल गर्न व्यवस्था मिलाई अन्तिम प्रस्ताव तयार गर्नुपर्ने र दफा ७१ मा आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्यय (बजेट) को अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र सभामा पेश गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ ।

यस नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक बजेट कार्यक्रम प्रस्ताव माथि उल्लेखित संवैधानिक एवं कानूनी व्यवस्थाको अतिरिक्त बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी दिग्दर्शन, दीर्घकालीन सोच, सोह्रौं योजनाको सुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धिको नारालाई सफल बनाउन, दीगो विकासका लक्ष्यले समेटेको रणनीति, नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, संयुक्त सरकारको प्राथमिकता र साझा न्यूनतम कार्यक्रम, राष्ट्रिय तथा प्रदेश सरकारको मार्गनिर्देशन, समपुरक तथा विशेष अनुदान र सह-लगानी सम्बन्धी कार्यविधि, सम्बन्धित मन्त्रालय तथा विभागीय नीति, निर्देशन, स्थानीय सरकारमा सहभागी राजनीतिक दलहरूको घोषणापत्र तथा स्थानीय तहको प्रमुख समस्या र आवश्यकता साथै देशमा खुम्चदै गएको राजश्व संकलनको अवस्थाले गर्दा हामीलाई संघ र प्रदेश सरकारबाट सिमित रूपमा प्राप्त राजश्व अनुदानलाई समेत मध्यनजर गरी सिमित स्रोत र साधनका बावजुद यो बजेट तयार गरिएको छ ।

मैले आगामी वर्षको लागि बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा नगरवासीहरूको अपेक्षालाई सम्बोधन गर्ने र नगरपालिका र नगरवासीको समस्यालाई समाधान गर्दै जनतामा आशा र भरोसाको सञ्चार गर्ने जिम्मेवारी बोध गरेको छु । राजनीतिक दल, जनप्रतिनिधि, सार्वजनिक प्रशासन, संघ संस्था, नीजि क्षेत्र, नागरिक समाज, विकास साझेदार, सञ्चार जगत र आम नागरिकको सहयोग र ऐक्यवद्धताबाट अर्थतन्त्रमा नगरपालिकाको समृद्धिका लागि देखिएका विद्यमान चुनौतिको सामना गर्दै बजेटले लिएका लक्ष्य हासिल गर्न सकिने विश्वास लिएको छु ।

सभाध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेटको उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

बजेटका उद्देश्यहरू:

- नगरक्षेत्रको आर्थिक विकासका नवीनतम् संभावना र अवसरका क्षेत्रहरूको पहिचान र प्रवर्द्धन गर्दै समग्र आर्थिक विकास र समृद्धि हासिल गर्ने,
- गुणस्तरीय शिक्षामा नगरवासीहरूको पहुँचमा सुनिश्चितता प्रदान गर्ने,
- सर्वसुलभ तथा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने,
- सडक, पुल, भवन, खानेपानी तथा सरसफाई, सिँचाई, ऊर्जा लगायतका भौतिक पूर्वाधार क्षेत्रहरूमा विकास गर्ने,
- नगरवासीहरूको जीवनस्तर सुधार गर्न आधारभूत आवश्यकताहरूको परिपूर्ति गर्दै गरिबी न्यूनीकरणमा जोड दिने,
- कृषि क्षेत्रको विकास, विविधीकरण, व्यवसायीकरण गर्दै उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने,
- प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रम मार्फत न्यूनतम १०० दिनको रोजगारीको सुनिश्चित हुने,
- सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिताको सिद्धान्तलाई आत्मसाथ गरी सार्वजनिक सेवालाई सक्षम, सुदृढ र सेवामूलक बनाउँदै आम नगरवासीलाई छिटो, छरितो, सहज, गुणस्तरीय र परिणाममुखी सेवा प्रदान गर्ने,
- महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जनजाति, दलित, पिछडा वर्ग लगायत सीमान्तकृत समुदायको विकासको लागि लक्षित वर्गमैत्री नीति अवलम्बन गर्ने,
- पर्यटन क्षेत्रको पूर्वाधार विकास गरी आर्थिक मेरुदण्डको रूपमा पर्यटन क्षेत्रलाई विकास गर्ने,
- वन, वातावरण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन, जलवायु परिवर्तन, वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन गर्न उपयुक्त नीति अवलम्बन गर्ने,

बजेट निर्माणको आधार तथा प्राथमिकताका क्षेत्रहरू:

- आगामी आर्थिक वर्षका लागि राजश्व नीति, राजश्वका स्रोत, दायरा तथा कर राजश्व, गैरकर राजश्व, सेवा शुल्क र दस्तुरको दायरा सम्बन्धमा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, राजश्व सुधार योजना २०८२ समेतका आधारमा व्यवस्थित दायराको आधारमा तयार गरिएको छ । त्यसै गरी राजश्वका दर र कूल राजश्व प्रस्ताव तयार गर्दा चालु आर्थिक वर्षमा कायम रहेको दर र हालसम्मको राजश्व प्राप्तिको स्थिति समेतलाई आधार मानी तयार गरिएको छ ।
- अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को दफा २१ मा प्रदेश तथा स्थानीय तहले आफूले उठाएको राजश्व र राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकमबाट प्रशासनिक खर्च पुग्नेगरी राजश्व र व्ययको अनुमान

गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उक्त व्यवस्था अनुसार यस नगरपालिकालाई प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँट रकम र आन्तरिक राजस्व समेतको सीमा ननाघ्ने गरी प्रशासनिक (चालु) खर्च सिमित गर्ने प्रयत्न गरिएको छ ।

- करका दायराहरु बढाउँदै वैज्ञानिक र व्यवहारिक कर प्रणालीको विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिएकोछ,
- कृषि क्षेत्रलाई समृद्ध बनाउनका लागि निर्वाहमुखी खेती प्रणालीको अन्त्य गरी व्यवसायीकरण गर्न र स्थानीय रैथाने जातको अन्नवालीको संरक्षण गर्ने,
- आर्थिक तथा सामाजिक विकासका माध्यमबाट गरिवी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउन आधुनिक कृषि प्रणालीको विकास गरिदै लगिनेछ,
- "गुणस्तरीय शिक्षा र शैक्षिक पूर्वाधार, समृद्ध नगर निर्माणको आधार" भन्ने नाराका साथ शिक्षा क्षेत्रलाई गुणस्तरीय र समयसापेक्ष सुधार गर्दै अघि बढाइने विषयहरु,
- विकास साझेदारहरु समेतको लागत साझेदारीमा सञ्चालन हुने शहरीकरण/पर्यटन र साना सिँचाई आयोजनाहरु,
- लक्षित समूह विकास तथा संरक्षण विषयगत क्षेत्र अन्तर्गतका क्रियाकलापहरु,
- कम लागतमा बढी प्रतिफल दिने, स्थानीय जनतासंग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने र आर्थिक उपार्जनको क्रियाकलाप मार्फत रोजगारीको अवसर सिर्जना हुने खालका आयोजनाहरु,
- "यातायात पूर्वाधार आर्थिक रुपान्तरणको आधार" भन्ने नारालाई आत्मासात गर्दै केन्द्रीय सडक सञ्जालमा जोड्ने,
- "स्वास्थ्य र सिर्जनशिल युवाका लागि खेलकुद र खेलकुदका लागि युवा" भन्ने नारालाई आत्मसाथ गर्दै खेलकुद विकासका कार्यक्रमहरु,
- नगर क्षेत्र भित्रका विपन्न तथा अति विपन्न बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई रोजगारी प्रदान गरी जीवनयापनमा सहज बनाइनुका साथै सीपमूलक तालिम प्रदान गरी दक्ष जनशक्ति निर्माण गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।,

बजेट माथिको उल्लेखित उद्देश्य तथा प्राथमिकता कार्यान्वयन गर्न देहायका क्रियाकलापहरु सम्पादन गरिनेछ ।

- स्वीकृत कार्यक्रमहरु आर्थिक वर्षको अन्तिम अवधिमा मात्र कार्यान्वयन गर्ने प्रवृत्ति निरुत्साहित हुँदै गइरहेको छ । त्यसमा अझै सुधार गर्दै लैजाने नीति लिईनेछ ।
- बजेट कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रकृयालाई सम्बन्धित कर्मचारीको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनसंग जोड्ने व्यवस्था गरिनेछ,
- बजेट कार्यक्रम सम्बन्धी विषयगत शाखाले कार्ययोजना बनाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गराइनेछ,
- अनुगमन, सुपरीवेक्षण, आवधिक समीक्षा तथा प्रतिवेदन प्रणालीलाई अझ प्रभावकारी बनाईनेछ,
- उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी क्रियाकलाप तथा अभिमुखीकण कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

सभाध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरु,

अब म यस नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को विनियोजन विधेयक, २०८२ यस सम्मानित नगरसभामा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

षडानन्द नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, दिङ्ला, भोजपुर
विनियोजन विधेयक, २०८२

षडानन्द नगरपालिका, दिङ्ला, भोजपुरको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को सेवा र कार्यहरूको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन ।

प्रस्तावना : षडानन्द नगरपालिका, भोजपुर २०८२/८३ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप—धारा (२) बमोजिम षडानन्द नगरपालिका, भोजपुरको नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम “षडानन्द नगरपालिका, भोजपुरको विनियोजन ऐन, २०८२ ” रहेको छ ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,

- (क) "आर्थिक वर्ष" भन्नाले हरेक वर्षको साउन महिनाको १ गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्त सम्मको अवधिलाई सम्झनुपर्छ ।
- (ख) "नगरपालिका" भन्नाले षडानन्द नगरपालिकालाई सम्झनुपर्छ ।
- (ग) "विनियोजन" भन्नाले सभाद्वारा विभिन्न कार्यहरूका लागि विभिन्न शिर्षकमा खर्च गर्न विनियोजन भएको रकम सम्झनुपर्छ ।
- (घ) "संविधान" भन्नाले नेपालको संविधानलाई सम्झनुपर्छ ।
- (ङ) "सञ्चित कोष" भन्नाले षडानन्द नगरपालिकाको सञ्चित कोष सम्झनुपर्छ ।
- (च) "सभा" भन्नाले षडानन्द नगरपालिकाको नगर सभालाई सम्झनुपर्छ ।
- (छ) "कार्यपालिका" भन्नाले षडानन्द नगरपालिकाको कार्यपालिकालाई सम्झनुपर्छ ।

३. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार : (१) आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को निमित्त नगर कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लिखित चालू खर्च, पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु. ८९,६९,६९,२५२।०० (अक्षेरूपी उनानब्बे करोड एकसठ्ठी लाख एकसठ्ठी हजार दुई सय बाउन्न रुपैया मात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

४. विनियोजन :

- (१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को निमित्त षडानन्द नगरपालिका, भोजपुरको नगर कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।
- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा नगर कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ । पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्चतर्फ विनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन । तर चालु तथा पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।
- (३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको २५ प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा नगर सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।
- (४) यस ऐन बमोजिमका कार्यक्रमका शीर्षकमा विनियोजित रकम खर्च नहुने अवस्थामा सो को कारण र आधार खोली त्यस्तो कारण र आधार समेतलाई आधार मानी कार्यपालिकाले खर्च हुने अर्को शीर्षकमा त्यस्तो रकम रकमान्तर गर्न सक्नेछ तर रकमान्तर गर्ने त्यस्तो निर्णयलाई सभाबाट अनुमोदन गर्नु पर्नेछ ।
- (५) कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्ने: सभाबाट स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको संचालनका लागि कार्यपालिकाबाट आवश्यक कार्यविधि वा मापदण्ड स्वीकृत गरी लागू गर्न सक्नेछ ।

५. आ.व. २०८२/८२३ को नीति तथा कार्यक्रम तथा योजनाहरू कार्यान्वयन गर्नका लागि कुल रु. ८९,६१,६१,२५२।०० (अक्षरेपी उनाननब्बे करोड एकसठ्ठी लाख एकसठ्ठी हजार दुई सय बाउन्न रुपैया मात्र) आय र व्यय अनुमान गरिएको छ । उक्त अनुमान मध्ये चालु खर्च तर्फ रु. ५४,०२,५६,१९४।५४ (अक्षरेपी चौवन्न करोड दुई लाख छपन्न हजार एक सय चौरानब्बे रुपैया र चौवन्न पैसा मात्र) अर्थात ६०.२९ प्रतिशत र पूँजीगत तर्फ रु. २१,५९,०५,०५७।५० (अक्षरेपी एकाइस करोड चौवन्न लाख पाँच हजार सन्ताउन्न रुपैया र पचास पैसा मात्र) अर्थात २४.०९ प्रतिशत र सामाजिक सुरक्षा तर्फ रु. १४,००,००,०००/- (अक्षरेपी चौध करोड रुपैया मात्र) अर्थात १५.६२ प्रतिशत रहेको छ ।

सभाध्यक्षज्यू,

अब म यस नगरपालिको गत आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को यथार्थ आय-व्यय, चालु आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को २०८२ असार ८ गते सम्मको आय-व्यय र आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को प्रस्तावित आय-व्ययको अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

- यस नगरपालिकाको गत आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वास्तविक कुल आय ६७ करोड ९९ लाख ५२ हजार १० रुपैया रहेको थियो भने कुल व्यय ६७ करोड ५७ लाख ८९ हजार ९ सय ८० रुपैया र ४७ पैसा (खर्चको प्रतिशत ८७.२६ प्रतिशत) रहेको थियो ।
- चालु आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अनुमानित कुल आय ७४ करोड २६ लाख ३८ हजार ५ सय ४१ रुपैया र ४४ पैसा रहेकोमा वास्तविक आय ६२ करोड २३ लाख ४६ हजार ५ सय एकानब्बे र पैसा २७ वास्तविक आयको प्रतिशत ८३.८० र २०८२ साल असार ८ गते सम्ममा वास्तविक व्यय ४८ करोड ९४ लाख ३६ हजार ८ सय ९४ रुपैया ३८ पैसा रहेको छ । खर्चको प्रतिशत ६५।९० रहेको छ ।
- चालु तर्फ वार्षिक व्यय बजेट ५० करोड ८ लाख ४१ हजार १७ रुपैया र ४४ पैसा रहेकोमा हाल सम्मको वास्तविक खर्च ३५ करोड ७५ लाख ७७ हजार १ सय ३३ र ३८ पैसा रहेको छ । (खर्चको प्रतिशत ७१.४ प्रतिशत) रहेको छ ।
- पूँजीगत खर्च तर्फ वार्षिक व्यय बजेट २४ करोड १७ लाख ९७ हजार ६ सय २४ रहेकोमा हाल सम्मको वास्तविक व्यय १३ करोड १८ लाख ५९ हजार ७ सय ६१ रुपैया रहेको छ । (खर्चको प्रतिशत ५४.५३ प्रतिशत)
- त्यसैगरी आमागी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि अनुमानित कुल आय रु. ८९ करोड ६१ लाख ६१ हजार २ सय ५२ रुपैया बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।

प्रस्तुत बजेटमा आमागी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को आय-व्ययको संक्षिप्त विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः

सि.नं.	अनुमानित आय		कैफियत
	शीर्षक	बजेट	
१	संघीय समानीकरण अनुदान	११४,१००,०००।००	
२	प्रदेश समानीकरण अनुदान	१०,३०६,०००।००	
३	संघीय समपुरक अनुदान	१२,२००,०००।००	
४	प्रदेश समपुरक अनुदान	१३,०००,०००।००	
५	संघीय विशेष अनुदान	१६,५००,०००।००	
६	संघीय सशर्त अनुदान चालु	३६६,२००,०००।००	
७	संघीय सशर्त अनुदान पुँजी	२९,४००,०००।००	
८	प्रदेश सशर्त अनुदान चालु	२,३४५,०००।००	
९	प्रदेश सशर्त अनुदान पुँवीगत	१२,७०५,०००।००	
१०	संघीय राजस्व बाँडफाँड	१११,३८८,२५२।००	
११	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	१०,३१७,०००।००	
१२	गत वर्ष अल्या	७,०००,०००।००	
१३	सामाजिक सुरक्षा भत्ता	१४०,०००,०००।००	
१४	जनसहभागिता	१०,०००,०००।००	
१५	आन्तरिक आय	४०,७००,०००।००	
	जम्मा आय बजेट	८९,६१,६१,२५२।००	

सभाध्यक्षज्यू,

अब म आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि राजस्व परामर्श समितिले अनुमान गरी नगर कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको आन्तरिक आयका अनुमानित शिर्षकगत आय पेश गर्दछु ।

क्र.स	राजस्व शिर्षक नं	राजस्व शिर्षक	२०८२/०८३	कैफियत
			अनुमान	
१	११३१३	सम्पत्ती कर	४,००,०००/-	चार लाख
२	११३१४	भुमिकर/मालपोत	३७,००,०००/-	सड्तीस लाख
३	११३१७	वहाल कर	४,००,०००/-	चार लाख
४	११३१८	वहाल विटौरी कर	१,५०,०००/-	एक लाख पँचास हजार
५	११४५१	सवारी साधन कर (साना सवारी)	२०,०००/-	विस हजार
६	११४५२	पुर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	२,००,०००/-	दुई लाख
७	११६३१	कृषितथा पशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर	१,५०,०००/-	एक लाख पँचास हजार
८	११६९१	अन्य कर	१०,००,०००/-	दश लाख
९	१४१५१	सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय	३५,००,०००/-	पैतीस लाख
१०	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री (फोहोर व्यवस्थापन समेत)	२,००,०००/-	दुई लाख
११	१४२२१	न्यायिक दस्तुर	१०,०००/-	दश हजार
१२	१४२२३	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	४०,०००/-	चालीस हजार
१३	१४२२४	परीक्षा शुल्क	५०,०००/-	पँचास हजार
१४	१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	४,००,०००/-	चार लाख
१५	१४२४२	नक्सापास दस्तुर	८०,०००/-	असी हजार
१६	१४२४३	सिफारिश दस्तुर	२२/-००,०००/-	बाईस लाख
१७	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	१०,००,०००/-	दश लाख
१८	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	२,५०,०००/-	दुई लाख पँचास हजार
१९	१४२४९	अन्य दस्तुर	३०,६०,०००/-	तीस लाख साठ्ठी हजार
२०	१४२५३	व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	६,५०,०००/-	छ लाख पँचास हजार
२१	१४२६२	विद्युत सम्बन्धी दस्तुर	४,००,०००/-	चार लाख

२२	१४२६५	अन्य क्षेत्रको आय(सामुदायिक वन समेत)	९०,००,०००/-	नब्बे लाख
२३	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	२,४०,०००/-	दुई लाख चालीस हजार
२४	१४५२९	अन्य राजस्व(फेरी समेत)	६५,००,०००/-	पैसठ्ठी लाख
२५	१४६११	व्यवसाय कर	२,००,०००/-	दुई लाख
२६	१५१११	बेरूजू	९,००,०००/-	नौ लाख
२७	३३३६६	दहत्तर बहत्तर शुल्क	६०,००,०००/-	साठ्ठी लाख
	जम्मा		४,०७,००,०००/-	चार करोड सात लाख

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को लागि कुल रु ४,०७,००,०००/- (अक्षरेपी रु चार करोड सात लाख मात्र) आन्तरिक राजस्व संकलन गर्ने अनुमान गरिएको छ ।

सभाध्यक्षज्यू,

अब म आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को व्यय (खर्च) को अनुमान पेश गर्दछु ।

	अनुमानित व्यय		
सि.नं.	शीर्षक	बजेट	कैफियत
१	सशर्त अनुदान संघ चालु	३६६,२००,०००।००	
२	संघीय सशर्त अनुदान पुँजी	२९,४००,०००।००	
३	संघीय समपुरक अनुदान	१२,२००,०००।००	
४	प्रदेश समपुरक अनुदान	१३,०००,०००।००	
५	प्रदेश सशर्त अनुदान चालु	२,३४५,०००।००	
६	संघीय विशेष अनुदान	१६,५००,०००।००	
७	सामाजिक सुरक्षा भत्ता	१४०,०००,०००।००	

८	जनसहभागिता	१०,०००,०००।००	
९	प्रदेश सशर्त अनुदान पुँजीगत	१२,७०५,०००।००	
१०	नगरपालिका भवन	६,५००,०००।००	
११	सडक बोर्ड साझेदारी	२,५००,०००।००	
१२	साना सिँचाई कार्यक्रम	३,०००,०००।००	
१३	झोलुङ्गे पुल साझेदारी	२,७००,०००।००	
१४	षडानन्द बहुमुखी क्याम्पस अनुदान	१,५००,०००।००	
१५	नगर चालु	१०,८९,४०,६६२।००	
१६	वडा चालु तथा पुँजीगत	५७,४४०,०५७।४६	
१७	शिक्षा शाखा	२१,५००,०००।००	
१८	स्वास्थ्य शाखा	४,८४०,५३२।५४	
१९	भौतिक पुर्वाधार विकास	३,५००,०००।००	
२०	सामाजिक विकास शाखा	२,५००,०००।००	
२१	कृषि विकास शाखा	२,८००,०००।००	
२२	भेटनरी शाखा	२,८००,०००।००	
२३	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम वडा साझेदारी	२,८००,०००।००	
२४	आयुर्वेद शाखा	५००,०००।००	

२५	न्यायिक समिति (मेलमिलापकर्ताको पुनर्ताजगी तालिम तथा वडा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना तथा अन्य कार्यक्रम)	३५०,०००।००	
२६	वडास्तरमा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना	३००,०००।००	
२७	एकल महिला जिविकोपार्जन कार्यक्रम	४००,०००।००	
२८	पञ्जीकरण शाखा	२००,०००।००	
२९	सामी परियोजना कार्यक्रम	७००,०००।००	
३०	सूचना प्रविधि शाखा	७००,०००।००	
३१	करुणा फाउण्डेसन	८५०,०००।००	
३२	प्रकोष व्यवस्थापन कोष	१,५००,०००।००	
३३	परामर्श सेवा (परामर्शदाता, आइइ र डिपिआर) (श्यामखोला पुल, वडा नं १३, १४ भिरथाप्ला सडक र साल्मा बडहरे कात्तिके सडक वडा नं ५ र ६)	१,५००,०००।००	
३४	फेरी तथा बाटो मर्मत	८००,०००।००	
३५	समपुरक साझेदारी संघ प्रदेश	१२,६००,०००।००	
३६	मागमा आधारित योजना	५,२००,०००।००	
३७	मागमा आधारित योजना	४,५००,०००।००	
३८	सुशासन समिति	८००,०००।००	
३९	विद्यालय इ-हाजिरी	२००,०००।००	

४०	दिङ्गला हस्पिटल (गान्धी मेमोरियल) कर्मचारी पारिश्रमिक, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	५,०००,०००।००	
४१	महिला स्वयंसेविका सेवा सुविधा	१,६००,०००।००	
४२	लेखाशाखा परामर्श सेवा तथा बेरुजु व्यवस्थापन	३००,०००।००	
४३	मोटरसाइकल खरिद	४१०,०००।००	
४४	नगर प्रहरी मोटरसाइकल २ थान खरिद	७००,०००।००	
४५	रासायनिक मल ढुवानी अनुदान	२,०००,०००।००	
४६	मुन्धुम ट्रेल	४५०,०००।००	
४७	कक्षा ४ देखी ८ को स्थानीय पाठ्य पुस्तक निर्माण तथा छपाई	५००,०००।००	
४८	कक्षा ५ को नगरस्तरीय परीक्षा सञ्चालन	२५०,०००।००	
४९	UWS साझेदारी कार्यक्रम भवन निर्माण	३,३००,०००।००	
५०	UWS साझेदारी साथी शिक्षक, Fellow शिक्षक तथा स्वयंसेवक शिक्षक	३,५००,०००।००	
५१	सवारी साधन भाडा	१,९८०,०००।००	
५२	खेलकुद विकास समिति	३,९००,०००।००	
५३	सार्वजनिक सडक मर्मत सम्भार	५,००,०००।००	
	महत्वपूर्ण योजनाहरु		

५४	पिपल चौक भदौरे लम्छुवा सडक स्तरोन्ती	१,१००,०००।००	
५५	ककुवा खोला बाजा दुङ्गा जोरकुलो सिँचाई षनपा २	१,०००,०००।००	
५६	बालुवा जोरधारा आम्बोटे सोमबारे सडक स्तरोन्ती	१,५००,०००।००	
५७	बिहिबारे घलेगाँउ माडसिङटार मालबाँसे सत्तल सडक निर्माण	१,०००,०००।००	
५८	गोलेगैरी पखुवा गैरो देउरालि भिरथाप्ला सडक स्तरोन्ती	१,५००,०००।००	
५९	जोशीडाँडा तुर्के सडक स्तरोन्ती	१,०००,०००।००	
६०	ढाँडगाँउ सत्तल टाइगर झरना सडक स्तरोन्ती	१,५००,०००।००	
६१	दिङ्ला जामुने वाछा सडक स्तरोन्ती	१,५००,०००।००	
६२	षडानन्द मा. वि. भवन	६००,०००।००	
६३	नारायणधारा देखी बस पार्क हुँदै बैङ्क रोड सडक स्तरोन्ती	१,०००,०००।००	
६४	सार्वजनिक शौचालय सोमबारे बजार	५००,०००।००	
६५	डुम्रीभञ्ज्याङ्ग राम्चे बडहरे सडक स्तरोन्ती	१,०००,०००।००	

६६	लमुखोला खानेपानी आयोजना वडा ४ देखी ९	१,५००,०००।००	
६७	यङ्गुवा लामोकुलो सिँचाई मर्मत योजना षनपा १४	३००,०००।००	
	सडक बोर्ड		
६८	दिङ्ला झ्याँउपोखरी	सडक बोर्ड	
६९	टाइगर झरना देखी बिहिबारे घारा सडक स्तरोन्नती	सडक बोर्ड	
७०	साल्मा आँपटारी सडक स्तरोन्नती	सडक बोर्ड	
	जम्मा व्यय बजेट	८९,६१,६१,२५२।००	

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू

उपस्थित सभा सदस्यज्यूहरू योजना तर्जुमा गर्नु मात्र महत्वपूर्ण विषय होइन यसको लक्ष्य एवम् उद्देश्य प्राप्तिका लागि प्रभावकारी कार्यान्वयन अनुगमन एवम् मुल्याङ्कन हुन जरुरी छ । प्रस्तावित बजेट निति र कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनको लागि आवश्यक क्षमता विकास, संस्थागत, नीतिगत र कार्य विधिगत सुधारका कार्यहरूलाई निरन्तरता दिई बजेट कार्यान्वयनमा सुनिश्चितता ल्याई थप पारदर्शीता र उत्तरदायित्वको प्रवर्द्धन गरिने छ ।

यो बजेट तर्जुमाको सिलसिलामा हामीलाई रचनात्मक सुझाव एवं मार्गदर्शन गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिज्यूहरू, राजनीतिक दल एवं नागरिक समाज प्रति आभार प्रकट गर्दछु । यसै गरी समयमा सहयोग तथा अनुदान दिनु हुने संघीय सरकार र प्रदेश सरकार प्रति आभार प्रकट गर्न चाहान्छु । यस नगरपालिकाको सार्थक विकासमा समानन्तर सहयोग पुर्‍याउनुहुने सबै कर दाता र राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय नियोग तथा संस्था साझेदारहरू साथै यस प्रक्रियामा अहोरात्र खट्नु हुने नगरपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई यस अवसरमा धन्यवाद दिदै बिदा हुन चाहान्छु । हवस् त नमस्कार !!!

धन्यवाद !

प्रमिला राई
नगर उप-प्रमुख
षडानन्द नगरपालिका
दिला, भोजपुर ।